

የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ

ታሪክ በለጠ

የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ታሪካዊነቱም ሆነ ዓላማው ጥንታዊ ነው። አንድ አገር የሚለየውና የሚታወቀው በድንበር፣ በሕዝብና በሰንደቅ ዓላማ ነው። አንድ አገር አንድ ሰንደቅ ዓላማ ብቻ ነው የሚኖረው።

የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ከላይ ወደ ታች፣ አረንጉዋዴ፣ ቢጫና ቀይ ቀለማት ናቸው። ይህ የሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ነው። የነዚህ ቀለማትና ቅርስ የተረጋገጠው ከዳግማዊ ምኒልክ ጊዜ በፊት ጀምሮ ነው። ቀደም ብሎም ኢትዮጵያ መንግሥታዊ አስተዳደር ከነበራት ዘመን ጀምሮ ይህ ሰንደቅ ዓላማ በሕዝብ ሲውለበለብ ቆይቷል።

ከቅርቡ ልጅምርና፣ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የመንግሥታዊ አስተዳደር ዘመናት የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ አረንጉዋዴ-ቢጫ-ቀይ ነበር። ይህም ሕዝብ በበዓል ጊዜ በየደጃ የሚሰቅለው፣ በየቤቱ የሚያንጠለጥለው፣ በሠርግ ጊዜ የሚሸፈንበት፣ በየመሥሪያ ቤቶች በይፋ የሚሰቀለው፣ በዓለም አቀፍ መድረኮችና በውጭ አገራት በኢትዮጵያ መልክተኛ ጽሕፈት ቤቶችና በኢትዮጵያ መርከቦች የሚውለበለብ ነው። የኢትዮጵያ አየር መንገድም የዚህ ምልክት ተሸካሚ ነው።

በኢትዮጵያ ከዳር እስከዳር በሕዝብ የሚውለበለበው ይህ ሰንደቅ ዓላማ ነው። በየትምህርት ቤቶች ጠዋት ትምህርት ከመጀመሩ በፊት ተማሪዎች በረድፍ ተሰልፈው ...ደሙን ያፈሰሰ ልቡ የነደደ...እያሉ በሰንደቅ ላይ የሚሰቅሉትና ማታም ከክፍል ሲወጡ ..ተጣማጅ አርበኛ... እየዘመሩ አውርደው፣ በሰነሥርዓት አጣጥፈው ለማግስቱ የሚያስቀምጡት ይህንኑ ባለሦስት ቀለማትና ምንም ምልክት የሌለውን ሰንደቅ ዓላማ ነው።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ሲሰቀልና ሲወርድ በተለይም በአካባቢው የሚገኘው ሁሉ በአክብሮት ቀጥ ብሎ ባለበት ይቆማል። በተለይም ወታደራዊ ተቋማት ባሉበት አካባቢ የሙዚቃ መዝሙር ድምፅም ከሩቅ ስለሚሰማ፣ እግረኛው በተጠንቀቅ ቀጥ ብሎ በመቆም፣ ባለመኪናውና ባለጋራው መሬት ወርደው አክብሮታቸውን ለሰንደቅ ዓላማው በኅሊና ይገልጻሉ።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ በሠርግና በጎዘጎም በከፍተኛ የክብር እርከን የሚታይ የመደሰቻና የመጽናኛ ምልክት ነው። ከሙሽሮች በስተጀርባ በጌጥነት የሚታየው ሰንደቅ ዓላማ ነው። አንድ ጊዜ የገጠመኝ፣ ከአሥመራ ወጣ ብሎ በሚገኝ ፀዳዳ ክርስትያን በሚባል መንደር የቀብር ሥርዓት ላይ ሆኜ ግብዓተ መሬቱ ሊፈጸም ሲል ድንገት ኃይለኛ ንፋስ መጣ። አንድ አስተናባሪ በጉልህ ድምፅ በትግርኛ «ሰንደቅ ዓላማዎቹን አጥብቃችሁ ያዙ» ሲሉ በዙሪያው አጅቦው የከበቡት የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማዎችን የያዙት ሰዎች ሰንደቆቹን ፍርጥም አድርገው ሲይዙ የሰጡት አክብሮት የተለየ ነበር።

እንግዲህ የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ቀለም አረንጉዋዴ፣ ቢጫና ቀይ ከሆነ የኢትዮጵያ መንግሥታትና አስተዳደር አቋም እንዴት ነበር?

በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ሥርዓተ መንግሥትና አገራዊ አስተዳደር ዘመን የሕዝብ ሰንደቅ ዓላማው እንዳለ ሆኖ የንጉሳዊ ሥርዓት መገለጫ የሆነ በሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ መሐል በቀኝ ኮቴው ሰንደቅ ዓላማ የያዘ አንበሳ ተደርጎበታል። ይህም ሰንደቅ ዓላማ በተወሰነ መንገድ ብቻ ነበር ጥቅም ላይ የዋለው። በቤተመንግሥቶቻቸው ብቻ ነበር የሚሰቀለው። ጃንሆይ በሚገኙበት ተሸከርካሪዎች ላይም ከአሸከርካሪው በስተቀኝ ባለው የተሸከርካሪው የፊት ጫፍ ባለአንበሳው የንጉሠ ነገስቱ ሰንደቅ ዓላማ ይውለበለባል። ያስቃሉም ትርጉም ጃንሆይ ከተሸከርካሪው የሁዋላ ወንብር በቀኝ በኩል ተቀምጠው እየተገዙ ነው ማለት ነው።

ንጉሡ ለፍልሰታ ጾም ድሬዳዋ በሚቆዩባቸው ቀናት የራሳቸው ባለአንበሳው ሰንደቅ ዓላማ በድሬዳዋ ቤተመንግሥት ይሰቀላል። አምሳ እርምጃ ርቀት ላይ ባለው የድሬዳዋ ማዘጋጃ ቤት ማማ ላይ የሚሰቀለው ግን የሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ነው። በምጽዋ ለባሕር ኃይል መኮንኖች ምረቃ በየዓመቱ ሲገኙ በምጽዋ ቤተመንግሥት ባለአንበሳው

ሰንደቅ ዓላማ ይሰቀላል፤ ወደ አዲስ አበባ ሲመለሱ ይወርዳል። ቤተመንግሥቱ ውስጥ የሉም ማለት ነው። በከፍተኛ ድምቀት በሚከበረው የባሕር ኃይል ምርቃት ላይ የሚሸበርቀው ግን የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ነው (ነበር)። በመናገሻ ከተማውም ባለአንበሳው ሰንደቅ ዓላማ የሚውለበልበው በኢዩቤልዩ ቤተመንግሥት ላይ ነበር። ተሰቅሎ ካልታየ ወደ ውጭ አገር ሄደዋል ማለት ነው።

ባለአንበሳውን የንጉሡ ሰንደቅ ዓላማ በዘመኑ ሕዝቡ እምብዛም አያውቀውም። ምክንያቱም የራሱን ሕዝባዊ ሰንደቅ ዓላማ ብቻ ስለሚሰቅል። የንጉሡ ሰንደቅ ዓላማ ታዋቂነት ያገኘው በቅርብ ጊዜ ነው። ንጉሠ ነገሥቱ በድርቀት ወቅት ጃማይካን በጎበኙ ዕለት ዝናብ በመጣሉ ሕዝቡ የተለየ እምነት አሳደረ። ከሰማይ የተላኩ አድርጎ በመቁጠርም ማምለክ ጀመረ። በቅድመ ንግሥና መጠሪያቸው በራስ ተፈሪ መኮንን ስም የእምነት ዘመቻ ተጀመረ። በነበብ ማርሴ ፊታውራሪነት «ጃ ራስ ተፈራይ»... «ጃንሆይ ራስ ተፈሪ ማለት ሲሆን በአሁኑ ጊዜ ይህ እምነት በጃማይካ ከታወቁት የይፋ ጎይማኖቶች አንዱ ነው። ባለአንበሳውን የንጉሣዊ ሰንደቅ ዓላማ የሚጠቀሙት ራስታዎች ናቸው። እንዲሰፋፋ ያደረጉትም እነዚህ ቡድኖች ስለሆኑ ባለንበት ዘመን ምልክት ከሌለው ከኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ጎን መሰለፍ አይችልም።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ በደርግ ጊዜ እንዳለ ቀጠለ። በሰንደቅ ዓላማው ምንም ዓይነት ምልክት አልተለጠፈበትም። መንግሥትና የአገር አስተዳደር አጣጣሮና ጨፍልቆ ይዞ የነበረው ደርግ የራሱን ሥርዓት ነድፎ ነበር፤ በሕዝቡ ሰንደቅ ዓላማ ላይ ግን ምልክት አልለጠፈም። ሕዝቡ የራሱን ሰንደቅ ዓላማ ማውለብለቡን ነው የቀጠለው።

ደርግን የተከት የወያኔ ወራሪዎች ሲንሰራፉ ለአምስት ዓመታት ያህል ሕዝቡ ጥንታዊውን ሰንደቅ ዓላማ ይዞ ቀጠለ። ዳሩ ግን፣ በኢትዮጵያ ላይ የተሸናፊውን የፋሽስትን የሽንፈት በቀል ለማስፈጸም ወያኔ ያተኮረው አገር በመከፋፈል፣ ቅርስ በማውደም፣ የጥላቻ ግጭት በመፍጠርና በታሪክ ክለሳ ላይ ነበር። የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ በ«ጨርቅነቱ» ጨው የቁዋጠሩበት ገና በረሀ እንዳሉ ሲሆን ተደላደሉና ኮከብ አይሉት አምባሻ ለጠፉበትና የሕዝብ እንዲሆን አወጁ። የሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ለመጀመሪያ ጊዜ ምልክት ተለጠፈበት። የባለምልክት ዓላማ የያዘ ተቀጣ፣ ታሰረ፣ ተደበደበ፣ ተሰቃየ ተገደለም።

ወያኔ የኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማን በራሱ ዓላማ ለመተካት ሲሞክር አሻፈረን ብለው በኢትዮጵያው የተኩትን አሰረ ረሸነ። የተከራከሩትን አፈነ ሰወረ። በሕዝቡ ላይ አእምሮአዊ ተጽኖ ለማሳደር እንዲሁም ሰንደቅ ዓላማውን የበለጠ ለማዋረድና ለማርከስ፣ ከብሩንም ለማሳነስ ድንክ ሰንደቅ ዓላማዎች አከፋፋፈለ።

«ክልል» የኢጣልያ ንድፍ ነበር። በሥራ ሳይተረጉመው በጅምር ተሸንፎ ሄደ። አዲሶቹ የወያኔ ክልሎች ድንክ ሰንደቅ ዓላማዎች ታደላችው። አንዳንዶቹ ከኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ በእኩልነት ተውለበለቡ። ከክልል ውጭ የሆኑም የሕዝቡን (የአገሪቱን) ሰንደቅ ዓላማ ለመተካት ከፍ ብለው በሰርጎ ገብነት መውለብለብ ጀመሩ። በየትም ዓለም የብሔራዊ ሰንደቅ ዓላማ ከውስጥ የአስተዳደር ምልክቶች በበላይነት እንጂ በእኩልነት አይውለበለቡም። በአሁኑ ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ ተፎካካሪ ምልክቶች በግትርነት ይታያሉ።

ኢትዮጵያ የሚኖራት አንድ ሰንደቅ ዓላማ ብቻ ነው። በአንድ አገር አንድ ሕዝብ አንድ ሰንደቅ ዓላማና አንድ ድንበር ብቻ ነው የሚኖረው። አስተዳደራዊ ድንበር ለእድገት ፍጥነት ምክንያት ነው እንጂ አገሮች፣ ሕዝቦችና ምልክቶች መፈልፈያ አይደለም። ከኢትዮጵያ ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ በስተቀር በአገሪቱ ውስጥ ሌሎች የአገሪቱ ምልክቶች ሊሆኑ አይችሉም። ሕዝቡ በአሁኑ ጊዜ በትልቅ ኩራትና የወኔ ራሱን ጥንታዊ ሰንደቅ ዓላማ እያውለበለበ ነው።